

روان‌شناسی کودکان استثنایی

www.ketab.ir

تالیف: ساموئل کرک
جیمز مالاگور
ساری روت کوپمن

ترجمه: دکتر رفیقه سیدی گندمانی
دکتر عباس نسابیان

سرشناسه:	کِرک، ساموئل الکساندر، ۱۹۰۴-م. Kirk, Samuel A. (Samuel Alexander)
عنوان و نام پدیدآور:	روان‌شناسی کودکان استثنایی / تألیف ساموئل کِرک. جیمز گالاگر، ماری روث کلمن؛ ترجمه رقیه اسدی گندمانی. عباس نساییان.
مشخصات نشر:	تهران: دانژه، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری:	۴۸۸ ص. ۲۹×۲۲: م.م.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۱۷۰-۷
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
عنوان اصلی:	Educating exceptional children.
یادداشت:	ترجمه ویراست‌های قبلی کتاب حاضر نخستین بار تحت عنوان "آموزش و پرورش کودکان استثنایی" منتشر شده است. کتابنامه.
عنوان دیگر:	آموزش و پرورش کودکان استثنایی
موضوع:	آموزش‌های ویژه-ایالات متحده. Special Education-United States کودکان استثنایی-ایالات متحده. Exceptional children-United States
شناسهٔ رده:	گالاگر، جیمز. Gallagher, James M. کولمن، مری روث. Coleman, Mary Ruth نساییان، عباس، ۱۳۶۳- مترجم اسدی گندمانی، رقیه، ۱۳۶۴- مترجم.
رده بندی کنگره:	۳۷۱/۹۰۹۷۳ رده بندی دیویی: ۶۹۳۱ ۸۴ ۳۹۸۱
شماره کتابشناسی ملی:	۴۸/۳۸۰

روان‌شناسی کودکان استثنایی

تألیف:

ساموئل کِرک جیمز گالاگر ماری روث کلمن

ترجمه:

دکتر رقیه اسدی گندمانی (عضو هیئت علمی دانشگاه بجنورد) دکتر عباس نساییان (عضو هیئت علمی دانشگاه بجنورد)

لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

شریف

چاپ اول - ۱۳۹۶/چاپ دوم - ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۵۰

نشر دانژه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۱۷۰-۷

کلیه حقوق محفوظ است

تهران: خیابان اسناد مطهری، خیابان سلیمان خاطر (امیرتابک)، کوچه اسلامی، پلاک ۴/۲

کدپستی: ۱۵۷۸۶۳۵۸۱۱ صندوق پستی: ۴۱۴۶-۱۴۱۵۵

تلفن: ۸۸۸۴۶۱۴۸-۸۸۸۴۲۵۴۳ تلفکس: ۸۸۸۱۲۰۸۳

مرکز توزیع و فروش ۶۶۴۷۶۳۷۵-۶۶۹۵۷۴۶۱

فهرست مطالب

بخش ۱

مقدمه، تاریخچه و منابع اجتماعی در آموزش ویژه

- ۲ کودکان با شرایط استثنایی و خانواده‌هایشان
- ۳۰ کودکان با شرایط استثنایی و نهادهای اجتماعی:
دولت، مدارس و دادگاه‌ها

بخش ۲

شرایط استثنایی با فراوانی بالا

- ۶۰ خدمات و حمایت‌های مداخله بهنگام
- ۹۸ کودکان با ناتوانی‌های رشدی و هوشی
- ۱۳۴ کودکان با اختلال‌های طیف اتیسم
- ۱۶۴ کودکان با ناتوانی‌های یادگیری
- ۲۰۰ اختلال نقص توجه/بیش‌فعالی
- ۲۴۰ کودکان با اختلال‌های هیجانی و رفتاری
- ۲۷۶ کودکان با اختلال‌های ارتباطی، زبانی و گفتاری
- ۳۰۸ کودکان تیزهوش و دارای استعدادهای ویژه

بخش ۳

شرایط استثنایی با فراوانی پایین

- ۳۴۰ کودکانی که ناشنوا یا سخت‌شنوا هستند
- ۳۷۶ کودکان با آسیب‌های بینایی
- آسیب‌های سلامت و کودکان با ناتوانی‌های
جسمی و چندگانه ۴۰۴

بیش از پنجاه سال پیش سام کرک^۱، مربی و دانشمند برجسته ویراست اول آموزش کودکان استثنایی^۲ را نگارش کرد. از آن زمان، تغییرات شگفت‌انگیزی در دانش ما از کودکان استثنایی و راهبردهای آموزشی مورد نیاز برای کمک به پیشرفت و موفقیت آن‌ها رخ داده است.

زمانی که ویراست اول این کتاب در دهه ۱۹۶۰ منتشر شد، آینده برای کودکان با نیازهای یادگیری ویژه در آستانه تغییر بود. هنوز یک دهه بیشتر نگذشته بود که یک قانون کلیدی به کودکان با ناتوانی وعده «آموزش عمومی مناسب و ایگان»^۳ داد. اندکی پس از آن تصمیمات قضایی، حقوق آموزشی کودکان استثنایی را تثبیت کرد.

در ویراست اول این کتاب، «بررسی فراگیرسازی»^۴، «حمایت‌های رفتاری مثبت»^۵، «استانداردهای مشترک کشوری»^۶، «نورون‌های آینه‌ای»^۷ یا «DNA»^۸ نبود. مغز به عنوان «جعبه سیاه»^۹ مورد بحث قرار می‌گرفت که محرک‌ها به آن وارد و پاسخ‌ها از آن خارج می‌شوند. ما درک کمی از آنچه که به مغز وارد می‌شد، داشتیم. مشهودترین راهبرد اساسی برای کودکان با نقص‌های شدید شنوایی، بینایی یا هوشی جای دادن آن‌ها در مؤسسات پناهگاهی برآمد به دور از خانواده و مدارس عادی بود.

از آن زمان تاکنون اطلاعات زیادی به دست آوریم. همان‌طور که بیشتر می‌آموزیم، ویراست‌های جدید این کتاب درسی را نگارش می‌کنیم که بیشتر منعکس کننده نظریه‌ها و پژوهش‌های جاری درباره آموزش ویژه، افزایش کارآمدی راهبردهای آموزشی و تغییرات صورت گرفته اخیر در سیاست‌های عمومی برای دانش‌آموزان استثنایی است.

در ویراست چهاردهم چه چیزی جدید است؟

همچنان که دانش ما درباره کودکان استثنایی، خانواده‌هایشان و حوزه تحصیلی‌شان گسترش می‌یابد، تاکید مضاعفی بر ویراست جدید این کتاب می‌کنیم. ما در «ویرایش چهاردهم» هر فصل را با توجه به پژوهش‌های اخیر و بر اساس بهترین تکنیک‌ها به روز کرده‌ایم.

استانداردهای حرفه‌ای شورای کودکان استثنایی^{۱۰} برای معلمان در هر فصل گنجانده شده است. شما یادداشتی را در ابتدای هر فصل مشاهده خواهید کرد که به شما یادآوری می‌کند استانداردهای مطرح شده در کتاب را بررسی نمایید.

ما اطلاعات جدیدی را که از راهنمای آماری و تشخیصی اختلال‌های روانی ویرایش پنجم^{۱۱} استخراج شده است به کتاب اضافه کرده‌ایم و بر دستیابی همه دانش‌آموزان به استانداردهای مشترک تاکید داریم. در هر بخش ما چهار موضوع را پیگیری می‌کنیم:

- زودتر، بهتر
- شدت و مدت
- آموزش بر اساس نقاط قوت

۱. Sam Kirk

۲. Educating Exceptional Children

۳. free and appropriate public education (FAPE)

۴. Inclusion

۵. positive behavior supports

۶. common core state standards

۷. mirror neurons

۸. deoxyribonucleic acid

۹. black box

۱۰. Council for Exceptional Children

۱۱. Diagnostic and statistical Manual of Mental Disorders (Dsm-5)

• آموزش یک گروهی است.

این موضوعات در بخش مقدمه که پس از پیش‌گفتاری‌آید، توضیح داده خواهد شد. ما همچنین حوزه‌هایی را مورد بررسی قرار می‌دهیم که پیشرفت‌هایی در آموزش ویژه ایجاد کرده‌اند و سزاوار توجه مضاعف هستند.

استانداردهای مشترک کشوری

استانداردهای مشترک کشوری به درخواست انجمن فرمانداران ملی و شورای ارشد مدارس دولتی تهیه شدند تا دانش‌آموزان مجموعه‌ای مشترک از استانداردها را در سراسر کشور در ریاضیات و هنرهای زبانی ۱۲-ک داشته باشند. این استانداردها به صورت گسترده از استانداردهای موجود در ایالت‌ها استخراج شده‌اند. این استانداردها راهنمایی برای برنامه آموزشی هر دانش‌آموز ایجاد می‌کنند. در این کتاب ما تأثیر این استانداردها را بر کودکان با شرایط استثنایی بررسی می‌کنیم. ما چالش‌های برنامه آموزش انفرادی را مورد توجه قرار می‌دهیم تا تضمین کنیم کودک شانس یادگیری برنامه‌های آموزشی مشترک را دارد. دانش‌آموزان برای رسیدن به استانداردهای مشترک کشوری تا هر زمانی که نیاز دارند، برنامه آموزشی هسته گسترده را دریافت می‌کنند (مانند یادگیری بریل، مهارت‌های جابجایی، مهارت‌های کارکردی زندگی). ما به نیازهای کودکان با ناتوانی‌های مختلف نگاهی می‌اندازیم و نقش گروه را در طراحی استانداردهای جایگزین که همسو با استانداردهای مشترک کشوری هستند، بررسی می‌کنیم. در فصل‌های ۱۳-۳ بخشی را به بحث می‌دهیم که نشان می‌دهد چگونه راهبردهای طرح جامع یادگیری می‌تواند برای دستیابی کودکان با شرایط استثنایی به استانداردهای مشترک کشوری استفاده شود. علیرغم اینکه برخی ایالت‌ها در مورد استانداردها ابراز نگرانی کرده‌اند، اما مشخص شده است که ویرایش‌های این استانداردها به وسیله ایالت‌ها اجرا می‌شوند.

پوشش دادن مسائل گوناگون و بازنمایی‌های نامتناسب

بازنمایی نامتناسب از تفاوت‌های زبانی، فرهنگی و شرایط نامناسب اقتصادی چالشی پیچیده و مداوم در میان کودکان است. این مسائل ویژه و تیزهوشان است. ما در آموزش ویژه در مورد کودکان آمریکایی - آفریقایی، اسپانیایی و سرخ‌پوست‌های آمریکایی با یک بازنمایی بیش از اندازه مواجه هستیم. این الگو در آموزش ترس‌ناک بر عکس می‌شود و در آنجا این کودکان به میزان زیادی کمتر بازنمایی می‌شوند. هر چه بتوانیم به صورت ویژه در این الگوها نقش داشته باشیم، اما نمی‌تواند به صورت کامل آن‌ها را توضیح دهد به عبارت دیگر نژاد، زبان، فرهنگ و جنسیت همه می‌توانند نقش منحصر به فردی در این الگوها داشته باشند و فقر به تنهایی نمی‌تواند در نظر گرفته شود.

علاوه بر اینکه باید مطمئن شویم همه کودکانی که نیاز به حمایت و خدمات دارند، آن‌ها را دریافت می‌کنند. همچنین باید مطمئن شویم که نیازها و توانمندی‌های این کودکان به طور مناسب شناسایی شده‌اند. در سراسر این کتاب، ما این الگوهای رشدی را در هر حوزه از کودکان استثنایی بررسی می‌کنیم. در هر فصل، موضوعات مرتبط با شناسایی مناسب و خدمات لازم برای برطرف کردن نیازهای کودکان را بررسی می‌کنیم. ما در مورد پیامدهای اجتماعی به اندازه پیامدهای آموزشی بحث خواهیم کرد. ما همچنین در مورد برنامه‌های فراگیر فرهنگی و رویکردهای مبتنی بر خانواده صحبت خواهیم کرد.

- فصل‌های ۱ و ۲ خانواده‌ها و تأثیر اجتماعی فرهنگ، زبان و فقر را بررسی می‌کند.
- فصل ۳ مداخله خانواده محور و روش فرهنگی مناسب را بررسی می‌کند.
- فصل ۴ تاریخچه اجتماعی در شناسایی کودکان با ناتوانی‌های رشدی و هوشی را بررسی می‌کند و بر استفاده از داده‌های اندازه‌گیری شده در تصمیم‌گیری تأکید دارد.
- فصل ۵ افزایش چشمگیر شناسایی کودکان اتیسم در جامعه را مورد بحث قرار می‌دهد. همچنین در مورد تفاوت‌های جنسیتی - پسران چهار برابر بیشتر از دختران با اختلال طیف اتیسم شناسایی می‌شوند - بحث می‌کند.